

19 Νοεμβρίου 2016

Τα παιδιά δεν πρέπει να είναι άριστα, πρέπει να είναι ευτυχισμένα!

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

boy doesn't feel like making homework with hand under his head

από Φοίβη Γλύστρα

Σε κάθε συνάντηση γονέων και κηδεμόνων για τους βαθμούς, κάπου σε κάποια γωνιά υπάρχει ένα πιτσιρίκι με ανήσυχο βλέμμα σε κατάσταση κρίσης. Είναι ο «μέτριος μαθητής» που πήρε τους «μέτριους βαθμούς» του τριμήνου και το μόνο που μπορεί να σκεφτεί είναι ο εξάψαλμος που θα ακούσει από τη μαμά του.

Και, αρκετές φορές, μπορεί να δει κανείς στις τάξεις του Δημοτικού αγχωμένα ματάκια, επειδή στην ορθογραφία δεν πήραν «Άριστα», αλλά «Πολύ καλά» και η μαμά θα θυμώσει.

Είναι ιδέα μας ή στις μέρες μας ασκείται φοβερή πίεση στα παιδιά ως προς τις σχολικές τους επιδόσεις; Όλοι θέλουμε να δούμε να καμαρώσουμε τα παιδιά μας να μπαίνουν ως αριστούχοι στο Πανεπιστήμιο -και πολύ καλά κάνουμε αφού η γνώση είναι δύναμη και οι σπουδές «ανοίγουν» το μυαλό. Δεν μιλάμε όμως για την προφανή καθοδήγηση του μέσου γονιού, που προσπαθεί να κάνει το παιδί του υπεύθυνο και επιμελές, τόσο για να μάθει, όσο και για να συνηθίσει ότι πρέπει να είμαστε καλοί στη δουλειά μας -όπου, εν προκειμένω, είναι το σχολείο. Ο λόγος γίνεται για τον πιεστικό, αγχωτικό γονιό που ρίχνει το βάρος των φιλοδοξιών του στο παιδί. Που το περιμένει το μεσημέρι για να τριπλοελέγξει τα τετράδιά του. Που ταυτίζει την επιτυχία με ένα βαθμό της κλίμακας 1-20. Που δεν συμβιβάζεται με τη «μετριότητα», γιατί το δικό του παιδί οφείλει να είναι άριστο.

Το αδυσώπητο κυνήγι των βαθμών -κατά την ταπεινή μας γνώμη- δεν έχει καμία απολύτως θέση στη ζωή ενός μαθητή. Ούτε στην ακαδημαϊκή, ούτε στην κοινωνική, ούτε στην οικογενειακή. Γιατί...

Η «αποστολή» είναι δική τους κι όχι δική μας

Είναι σημαντικό για κάθε παιδί να γνωρίζει ποιες είναι οι υποχρεώσεις του και πού τελειώνει η παρέμβαση, αλλά και η βοήθεια της μαμάς και του μπαμπά. Η «αποστολή» σχολείο είναι δική του. Εκείνο θα διαβάσει, εκείνο θα πάρει «μπράβο», εκείνο θα αποτύχει, θα κατσαδιαστεί ή θα επαινεθεί.

Το σχολείο του δίνει την ευκαιρία να αναπτυχθεί, να ανθίσει, να ατσαλωθεί και να διαπρέψει σε ένα νέο, ανεξάρτητο περιβάλλον, ίσων ευκαιριών, στο οποίο οι γονείς πρέπει να έχουν ρόλο υποστηρικτή, όχι προπονητή ή αφεντικού.

Οι βαθμοί είναι το μέσο για την επιτυχία, δεν είναι αυτοσκοπός

Διαβάζουμε για να μάθουμε, γράφουμε διαγωνίσματα για να εμπεδώσουμε όσα μάθαμε, βαθμολογούμαστε για να αξιολογηθεί η προσπάθειά μας. Μπορεί κανείς να μισεί από καρδιάς το εκπαιδευτικό σύστημα ή να επικροτεί κάθε μέθοδο και πρακτική του. Το μόνο βέβαιο όμως είναι ότι βαθμοί, τεστ και εξετάσεις είναι απλώς το μέσο για την επιτυχία και όχι μια πίστα που πρέπει να τερματιστεί με καλό σκορ.

Τι έχει πραγματικά σημασία να σκεφτεί το παιδί;

Τι είναι πιο σημαντικό να σκεφτεί ένα παιδί: «Θα με σκοτώσει η μάνα μου, αν δει τους βαθμούς» ή «Γιατί μόνο 15; Αφού μπορώ και καλύτερα»; Ασκώντας πίεση στα παιδιά μας, για να αριστεύσουν, συγκρίνοντάς τα με τον σημαιοφόρο και διαρκώς

φορτώνοντάς τα με την προσωπική μας φιλοδοξία για πρωτιά (για την δική τους πρωτιά), δεν επιτυγχάνουμε τη βελτίωση και την ωριμότητά τους.

Μαθαίνεις καλό κολύμπι γιατί θες να γίνεις καλός κολυμβητής.

Αν φοβάσαι μη σε φάει ο καρχαρίας, το πολύ πολύ να μάθεις να κολυμπάς γρήγορα και άτσαλα για να γλιτώσεις.

Ένας γονιός πρέπει να στηρίζει, όχι να στρεσάρει

Ποιος είναι ο ρόλος κάθε γονιού από τη στιγμή που φέρνει ένα παιδί στον κόσμο, αν όχι αυτός του υποστηρικτή; Η υποχρέωση κάθε ανθρώπου που μεγαλώνει παιδιά είναι να τους παρέχει συναισθηματική ασφάλεια και στήριξη σε κάθε τους βήμα, όχι να φορτώνει τις πλάτες τους με άγχη και να κάνει την καρδιά τους να πλημμυρίζει με πανικό και τα μάτια τους με δάκρυα.

Να πιέζουμε ασφυκτικά τα παιδιά να επιτύχουν είναι σχήμα παράδοξο, γιατί...

Η επιτυχία συνδέεται με ψυχολογικές «ικανότητες» όπως η αυτοπεποίθηση, η φιλομάθεια, η αισιοδοξία και η ικανότητα διαχείρισης αρνητικών αισθημάτων. Κι αυτές ακριβώς οι ψυχοσυναισθηματικές δεξιότητες αναπτύσσονται σε ένα πλαίσιο ασφάλειας, ηρεμίας, επικοινωνίας και σεβασμού με τους γονείς.

Δεν είναι λοιπόν παραδοξότητα; Δημιουργούμε ένα ασφυκτικό κλίμα πίεσης, βαθμοθηρίας και στρες στο παιδί για να γίνει πιο επιτυχημένο, όταν η επιτυχία του εξαρτάται ακριβώς από το αντίθετο κλίμα.

Το «Φέρε καλύτερους βαθμούς» μεταφράζεται σε «Δεν είσαι αρκετά καλός»

Σε μια εκπαιδευτική κουλτούρα βασισμένη σε τεστ και βαθμούς από το 1 ως το 20, το Α ως το Γ, που «μετράνε» το πόσο καλός είσαι, και σε ένα σύστημα εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση που ζυγίζει την αξία σου ως μέλλοντα φοιτητή από 5-6 τρίωρα διαγωνίσματα, δεν είναι απορίας άξιο το πώς οι γονείς νιώθουν την ανάγκη να ελέγχουν μανιωδώς την πρόοδο των παιδιών τους. Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο αυτής ακριβώς της κουλτούρας, είναι λογικό κι επόμενο, τα παιδιά να αυτοπροσδιορίζονται και να αξιολογούν τον εαυτό τους βάσει του 13 ή του 19 που αναγράφεται στον έλεγχο προόδου τους.

Αν, λοιπόν, κάτι οφείλουμε στα παιδιά μας, αυτό δεν είναι να τα απαλλάξουμε απ' αυτά τα ανούσια στάνταρτς και να τους παρέχουμε με όσα εργαλεία διαθέτουμε την απαιτούμενη δόση αυτοπεποίθησης που κάθε άνθρωπος χρειάζεται;

Εκτός όλων των άλλων είναι και μια απολύτως αποτυχημένη τακτική...

Εκτός από τις κάθε είδους σοβαρές και μακροπρόθεσμες συνέπειες στην ψυχολογία και την ψυχική υγεία του παιδιού (όπως χρόνιο άγχος, διατροφικές διαταραχές κ.α.), η πίεση για καλύτερους βαθμούς μπορεί να έχει αρνητικά αποτελέσματα στο «εδώ και τώρα». Σύμφωνα με βρετανική έρευνα, οι γονείς που πιέζουν τα παιδιά τους να επιτύχουν, έχοντας μη ρεαλιστικές προσδοκίες απ' αυτά, είχαν αντίθετα αποτελέσματα ως προς τις επιδόσεις.

Τι έχει πραγματικά σημασία;

Κακά τα ψέματα: ένα παιδί που δεν θέλει να διαβάσει, δεν θα διαβάσει -θα βάλει το Λούκυ Λουκ, πίσω απ' το βιβλίο της Φυσικής και θα προσποιηθεί ότι μελετάει σκληρά. Είναι, οπωσδήποτε, απόλυτα λογικό και θεμιτό για κάθε γονιό να στοχεύει στην εξέλιξη και -γιατί όχι;- στην επιτυχία του παιδιού του. Αυτό, όμως, μπορεί να γίνει μακριά απ' το κυνήγι του «Άριστα» – ενισχύοντας τη φιλομάθεια, ανοίγοντας το μυαλό και δημιουργώντας τις βάσεις για έναν χαρακτήρα υπεύθυνο και ώριμο.

Και, στο τέλος-τέλος, τι να τον κάνεις έναν αγχωμένο σημαιοφόρο με κλαμένα μάτια;

Πηγή: mama365.gr